

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurikorralduse õppekava

Jelizaveta Sala

“PIDULIK ÕHTUSÖÖK OOPERILAULJATEGA - MUINASLUGU MUUSIKAS”

Lõputöö

Juhendaja: Kristina Kuznetsova-Bogdanovitš, PhD, Kultuurikorralduse lektor

Viljandi 2026

Resümee

Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas

Käesolev kultuurikorralduse eriala lõputöö annab ülevaate 14. novembril 2025 toimunud sündmusest kammerliku ooperi ja õhtusöögi kontseptsiooniga „Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas“ korraldusprotsessist Ida-Virumaal. Sündmuse eesmärk oli pakkuda piirkonna publikule erakordset elamust, tuues kokku ooperikunsti, ajaloolise mõisa keskkonna ja kolmekäigulise õhtusöögi. Kuna tegemist on Ida-Virumaal seni vähe levinud kultuuriformaadiga, keskendub töö analüüsile, kuidas selline kontseptsioon kohaliku publiku poolt vastu võeti ning millist potentsiaali see loob piirkonna kultuurielu mitmekesistamiseks. Sündmus toimus Mäetaguse mõisas ja sellest võttis osa 56 külastajat. Autor täitis projektis sündmuse peakorraldaja rolli, vastutades nii kontseptsiooni arendamise, eelarvestamise kui ka sündmuse tehnilise teostuse eest. Lisaks hoidis silma peal kunstilise teostuse osal. Töö keskmes on tegevusuuringule tuginev analüüs korraldusprotsessi ülesehitusest, selle etappidest ja praktilistest õppetundidest.

Võtmesõnad: ooper, õhtusöök, kultuurisündmus, Ida-Virumaa, meelelahutus

Abstract

Festive Dinner with Opera Singers - Ancient History in Music

This thesis in the field of cultural management provides an overview of the organizational process for the event held on November 14th 2025, in Ida-Viru County, with the concept of a chamber opera and dinner, "*Festive Dinner with Opera Singers - Ancient History in Music*". The event aimed to offer the local audience an extraordinary cultural experience, combining an opera performance in a historic manor setting with a three-course dinner. As this cultural format is still uncommon in Ida-Virumaa, the thesis focuses on how the concept was received by the local public and on its potential to diversify the region's cultural landscape. The event took place at Mäetaguse Manor and was attended by 56 guests. The author acted as the event's main organizer, responsible for concept development, budgeting, and the technical implementation of the event. In addition, she oversaw the artistic implementation. The thesis adopts an action-research approach to analyse the structure of the organisational process, its key stages, and the practical lessons learned.

Keywords: opera, dinner, cultural event, Ida-Virumaa, entertainment

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Organisatsiooni analüüs.....	6
2. Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas.....	7
2.1. Sündmuspaiga ajalugu.....	7
2.2. Sündmuse kirjeldus.....	8
3. Korraldusprotsess.....	10
3.1. Lõputöö ajakava.....	10
3.2. Projekti algatamine.....	10
3.2.1 Koostööpartnerite valik.....	11
3.2.2 Eesmärkide seadmine.....	11
3.3. Projekti planeerimine.....	12
3.3.1 Meeskond.....	12
3.3.2 Eelarve.....	13
3.3.3 Programm.....	14
3.3.4 SWOT analüüs.....	15
3.4. Projekti elluviimine.....	18
3.5. Projekti lõpetamine.....	19
3.5.1 Küllastajate tagasiside.....	20
4. Sündmuse analüüs ja eneseanalüüs.....	21
4.1. Üldine sündmuse analüüs.....	21
4.2. Enda korraldustöö analüüs.....	24
Kokkuvõte.....	29
Kasutatud allikad.....	31
Lisa 1. Sündmuse eelarve	
Lisa 2. Organisatsiooni üldeelarve	
Lisa 3. Sündmuse saali plaani joonis	
Lisa 4. Küllastajate tagasiside uuringu individuaalsed hinnangud	
Lisa 5. Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas visuaalid ja foto	

Sissejuhatus

Ida-Virumaa kultuuripilt on olnud alati märkimisväärselt mitmekesine, olles kujunenud erinevate rahvuste ja traditsioonide ristumispunktiks. Eesti Rahvakultuuri Keskuse analüüsi kohaselt on Ida-Viru piirkond unikaalne keskkond, kus eksisteerivad kõrvuti ajalooline pärandkultuur ja tööstuslik identiteet, pakkudes viljakat pinda uutele kultuurivormidele (Kõllo, 2021). Samaaegselt mõjutavad piirkonna kultuuritarbimist mitmed sotsiaalmajanduslikud tegurid, mille tõttu kultuurikorraldajad peavad leidma uusi viise, et pakkuda sisu, mis kõnetaks kohalikku kogukonda ja rikastaks piirkonna mainet. Kuigi maakonnas tegutseb mitmeid kultuuriasutusi on klassikalise muusika ja ooperikunstiga seotud sündmused jäänud siiski haruldaseks. Sellest tulenevalt saab tähenduslikuks sündmus „Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas“, mis toob piirkonda formaadi, milles ühendab ooperikunsti, kammerliku narratiivi ja mõisamiljöõ üheks terviklikuks elamuseks. “Elamus kui eelnevalt mitte kogetud või tajutud - *the future of the present moment*“ koondab jätkuvaid ja kestvaid tajusid, tundeid ning tähelepanekuid (Same, 2012, viidatud Pitk, *et al.*, 2017, lk 8 j). Kui Same (2012) määratleb elamust nagu vahetut ja varem kogemata taju hetke, siis John Dewey (2019) täiendab seda käsitlust, vaadeldes kunsti kui terviklikku kogemust, mille mõju ulatub tulevikku. Dewey jaoks ei ole kunstiline kogemus pelgalt objekti imetlemine, vaid aktiivne suhe indiviidi ja keskkonna vahel. Käesolev lõputöö käsitleb tervikkogemust, kus ooper, gastronoomia ja ajaloolise mõisa atmosfäär põimuvad üheks mälestusväärseks elamuseks, millel on potentsiaal tulevikku ulatuvast mõjust külastajatele ning kohalikule keskkonnale.

Mäetaguse mõisas toimunud sündmus tutvustas Ida-Virumaa publikule elamussündmust, mis ühendab meelelahutuse ja õhtusöögi, mida varasemalt Ida-Viru piirkonnas sellisel kujul pole korraldatud. Sündmuse eesmärk oli tutvustada ooperit kui kunstivormi mängulises ja publikule lähedases võtmes, põimides kolmekäigulise õhtusöögi jooksul muinasjutulise narratiivi ning professionaalsete ooperilauljate etteasted. Tegemist ei olnud pelgalt kontsertõhtuga, vaid tervikliku elamusformaadiga, kus lauljad liikusid publiku keskel, teenindasid külalisi, mängisid oma rolle ja jutustasid lugu läbi muusika ning etenduslike elementide. Autori jaoks tulenes teema ja formaadi valik soovist testida praktikas uudset elamusturismi kontseptsiooni sotsiaalmajanduslikult keerukas piirkonnas (Vahtla, 2026) ning arendada enda professionaalseid pädevusi peakorraldajana.

Lõputöö fookuses on küsimus, kuidas selline sündmusvorm sobib Ida-Virumaa kultuurikeskkonda ning millist potentsiaali see loob piirkonna kultuurielu arendamiseks.

Oluline on analüüsida, kuidas publik selle formaadi vastu võttis, millised korralduslikud aspektid olid võtmetähtsusega ning milliseid õppetunde saab edaspidi tegevustesse rakendada. Sündmus toimus 14. novembril 2025 Mäetaguse mõisas ning sellest võttis osa 56 külastajat. Autor täitis projekti raames sündmuse peakorraldaja rolli, vastutades kontseptsiooni loomise, meeskonna koordineerimise, eelarvestamise, tehnilise teostuse, kunstilise visiooni ning sündmuse õhtu jooksul külaliskogemuse tervikliku ülesehituse eest.

Töö koosneb neljast peatükist. Esimeses peatükis tutvustatakse ja analüüsitakse sündmuse partnerorganisatsiooni, kellega toimus peamine koostöö lõputöö raames. Teine peatükk keskendub konkreetse sündmuse, “Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas”, kirjeldusele, selle kujunemisloole, olemusele ning tähtsusele Ida-Virumaa kultuuripildis. Lisaks on lühidalt eraldi välja toodud sündmuspaiga ajalugu. Kolmas peatükk annab ülevaate korraldusprotsessist ja neljandas analüüsib autor enda tööd korraldajana, tuues esile nii õnnestumised kui ka saadud õppetunnid.

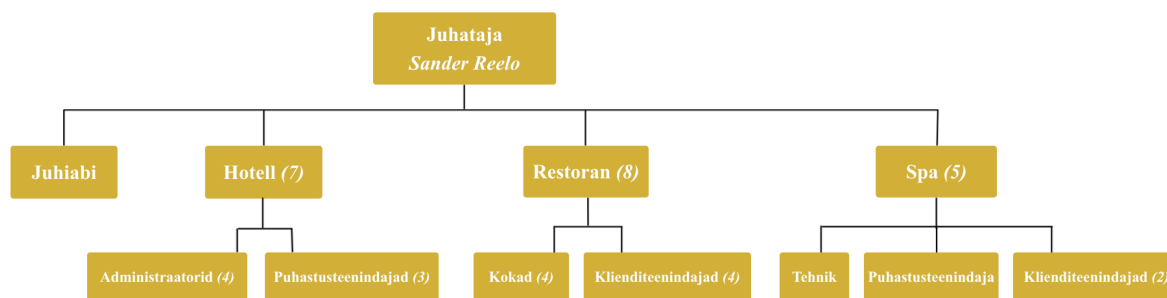
1. Organisatsiooni analüüs

Sündmuse „Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas“ peamine koostööpartner oli Mäetaguse mõisakompleksis tegutsev von ROSEN spa hotell. Alljärgnev peatükk annab ülevaate partnerorganisatsiooni taustast, selle tegevusaladest ja sisemisest ülesehitusest.

Mõisahotell von ROSEN spaad haldab ettevõtte Mehntack OÜ, mis on asutatud 2005. aastal ning kuulub kohaliku omavalitsuse omandisse. Organisatsiooni põhitegevusaladeks on hotellindus, restorani- ja toitlustusteenused, spa- ja heaoluteenused. Ettevõtet juhib Sander Reelo ning tema alluvuses on 21 inimest. Organisatsioonis on neli põhilist töötavat positsiooni ehk juhiabi, hotelli, restorani ja spaa personal.

Sander Reelo alustas oma juhi positsiooniga Mehntack OÜ-s 7. august 2023. Enne seda oli asutuse nimi Mäetaguse mõisahotell. 1. septembril 2023, muutis ta asutuse brändi nime ümber von ROSEN spa hotelliks. Nimemuutust inspireeris asjaolu, et aastast 1733 oli läinud mõis ligi kaheks sajandiks von Rosenite aadliperekonna kätte (von ROSEN spa koduleht, *s.a.*). Reelo oli teinud antud otsuse põhimõttega, et säiliks ajalooline sidusus ning mõisakompleksi tänapäevane tegevus võiks jätkuvalt austada selle kultuuripärandit (Reelo, intervjuu 21. august 2025).

Joonis 1. von ROSEN spa personali struktuur (autori joonis).

Organisatsiooni missiooniks on pakkuda klientidele meeldejäätavat puhkust kaunis ja ajaloolises keskkonnas, rõhutades mõisa eripärast atmosfääri. Visiooniks on kujuneda spaapuhkuse sünonüümiks Eestis, et von ROSEN spa seostuks publiku jaoks väärtusliku, usaldusväärse ja kvaliteetse puhkus kohaga. Organisatsiooni tegevuse aluseks on kaks põhiväärtust – klienditeeninduse kõrge kvaliteet ning kohaliku kogukonna hoidmine, säilitamine ja esiletõstmine. Mõisakompleks eristub eeskätt oma kompaktsuse ja mitmekesisuse tõttu. Asutuse väike suurus koos laia teenustevalikuga võimaldab pakkuda personaalseid ja paindlikke lahendusi, kiiret reageerimisvõimet, privaatset keskkonda

sündmusteks ning tugevat sidet kohaliku kogukonnaga. (Reelo, e-kirja intervjuu 25. november 2025) von ROSEN spa organisatsiooni üldeelarve on leitav lisadest (vt Lisa 2).

2. Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas

2.1. Sündmuspaiga ajalugu

Mäetaguse mõisa esmamainimine pärineb 1542. aastast, selle esimeseks omanikuks oli Vana-Liivimaa aadlik ja vaimulik ning Tartu toomherra aastatest 1550–1558 Peter von Tiesenhausen. Järgneva kahe sajandi jooksul vahetusid omanikud korduvalt. 1733. aastal läks Põhjasõjas kannatada saanud mõis ligi kaheks sajandiks von Rosenite suguvõsa kätte. (Vikipeedia, 2025) Just von Rosenite perioodil kujunes mõisast piirkonna oluline keskus. 1736. aastal asus mõisa juhtima kindralmajor Otto Fabian von Rosen, kelle ajal kinnistus mõisa majanduslik tähtsus. Tema juhtimise jooksul kinnistas ta ajaloolise dokumendiga pärisorjusliku Balti eriolukorra, kuid toetas samal ajal vennastekoguduse liikmena talupoegade hariduse omandamise võimalusi. Tänapäevani säilinud varaklassitsistlikus stiilis kahekorruseline härrastemaja püstitati 1796. aastal ning sai oma lõpliku esindusliku ilme 19. sajandi ümberehituste käigus. Mõisa viimaseks võõrandamiseelseks omanikuks oli vabahärra Konstantin von Rosen. (Eesti mõisaportaali, *s.a.*)

Pärast 1919. aasta riigistamist leidis härrastemaja rakendust koolihoonena (1922–1982). Mõisa kaasaegne taassünd algas 1990. aastatel, mil hoone anti üle vallavalitsusele ning algasid põhjalikud restaureerimistööd. 1998. aastaks taastati hoone fassaad ja siseruumid, misjärel oli mõis kuni 2017. aasta haldusreformi Mäetaguse vallavalitsuse asukohaks. (von ROSEN spa koduleht, *s.a.*) Tänapäevaks kuulub mõis Alutaguse valla koosseisu. Restaureeritud mõisa saalid on leidnud aktiivset kasutust esindusliku kultuuri- ja sündmuskeskusena, pakkudes väarikat keskkonda kontsertideks, vastuvõttudeks ja pulmadeks. See kinnitab hoone jätkuvat tähtsust piirkonna sotsiaalse ja kultuurilise sümbolina, olles seega sobivaim paik ka antud lõputöö raames korraldatud ooperiõhtule.

Pilt 1. *Mäetaguse mõis praegu*¹

Pilt 2. *Mäetaguse mõis 1912. aastal*²

2.2. Sündmuse kirjeldus

Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas, toimus 14. novembril 2025 Ida-Virumaal, Mäetaguse mõisas. Sündmus algas kell 19.00 ning lõppes 21.45. Tegemist oli piirkonna kultuurimaastikul uudse elamusformaadiga, mis eristus senistest pakkumistest, ühendades esmakordselt ajaloolise mõisa keskkonna, kolmekäigulise õhtusöögi ja kammerliku ooperielamuse. Lauljad esinesid publikule lähedal, luues intiimse ja vahetu atmosfääri, mis tõi ooperikunsti küllastajani tavapärasest erinevas ning kaasahaaravamas vormis.

Sündmuse idee kasvas välja soovist tuua Ida-Virumaa kultuuriruumi midagi senisest teistsugust, mis ühendaks muusikalise elamuse ja eksklusiivse gastronoomilise kogemuse. Autori algne plaan oli luua sama kontseptsiooniga, aga Great Gatsby stiilis (We Crush Events, 2024) sündmus, kuid selle teostus osutus märkimisväärselt kulukaks ning ei mahtunud planeeritud eelarvesse. Seetõttu viidi kontseptsioon vastavusse nii autori kunstilise nägemuse kui ka koostööpartneri, von ROSEN spa hotelli, rahalise võimekusega. Antud praktiline piirang juhatas ooperi idee juurde ning see tundus tugeva suunana. Pärast

¹ <https://visitestonia.com/en/maetaguse-von-rosen-spa-hotel>

² http://entsyklopeedia.ee/meedia/i%C3%B5hvi_kihelkond/maetaguse_mois_1912_johvi_kihelkond

kontseptsiooni selginemist toimus kohtumine lavastaja Anna Kõrtsiga ning sellele järgnes tihedam koostöö ja projekti planeerimine augustist.

Sündmuse sisu oli kujundatud eesmärgiga, et pakkuda publikule kvaliteetset ning mitmekülgset kultuurielamust. Programmi ülesehitus hõlmas kahte osa, muusikaline ja gastronoomiline elamus, mis oli loodud ühtseks tervikuks. Õhtu algas peakorraldaja ja hotelli juhi tervitusega ning sellele järgnesid ooperinumbrid, mis löid sündmusele piduliku ja kunstilise raamistiku. Muusikalised osad vaheldusid temaatilise kolmekäigulise õhtusöögiga, mille serveerimine oli ajastatud ettekannetega nii, et publik saaks kogeda samaaegselt maitsekui ka kultuurielamust ühtses rütmis.

Sündmuse piletid olid välja müüdnud kaks nädalat enne ning sellest võttis osa 56 külalist. Nende seas olid nii kultuurihuvilised kohalikud elanikud, piirkonna ettevõtjad kui ka Ida-Virumaa külalised teistest linnadest. Kunstilise elamuse pakkusid neli kutselist ooperilauljat, pianist, lavastaja ning valgustehnik. Hotelli personalist oli sündmuse õhtul kaasatud kolm kokka, kuus teenindajat ja kaks koristajat. Õhtu jäädvustamiseks oli palgatud ka fotograaf.

Õhtusöögi kolm käiku - eelroog, pearoog ja magustoit, olid ajastatud 25 minutiliste söögi pausidega. Nende vahel esitati kokku neli muusikalist plokki, mis jutustasid õhtu terviklikku lugu. Iga muusikaline plokk sisaldas ligikaudu kolm kuni neli ooperilaulu, millest igaühe kestus oli kuni viis minutit. Sündmuspaik oli Mäetaguse mõisahäärberi II korruse ballisaal. Saali oli paigutatud seitse lauda, kus iga laua taga istus kaheksa külalist. Lisaks oli saali paigutatud Estonia klaver. Valguse ja helitehnika osas kasutati nelja statiividel asetsevat valgustuselementi, millest igaüks sisaldas kolme kuni nelja valgusprojektorit, luues kammerlikule sündmusele sobiva teatriliku atmosfääri (vt Lisa 3).

Sündmuse peamine eesmärk oli tuua Ida-Virumaa kultuuripilti innovaatiline ja ligipääsetav ooperikunsti formaat, mis purustaks traditsioonilised ooperi külastamise barjäärid (formaalsus ja distantseerumine) ning looks tervikliku kultuuri- ja gastronoomilise elamuse. Laiemas plaanis oli sündmuse missioon seotud piirkonna kultuurielu mitmekesistamise ja elavdamisega, pakkudes kohalikele elanikele ja Mäetaguse aleviku tulevatele turistidele luksuslikku ning väärtuslikku meelelahutust. Projekti visioon oli aga kahekordne: esiteks näidata, et kammerlikud ja kõrgetasemelised kunstivormid sobivad suurepäraselt piirkondlikesse ajaloolistesse asukohtadesse ning omavad potentsiaali turundada Ida-Virumaad kui unikaalset elamusturismi sihtkohta. Teiseks oli antud avalik sündmus kavandatud pilootprojektina, mille edukuse korral oleks sama kontseptsiooni alusel

loodud valmisteenus, mida von ROSEN spa hotell saaks hiljem pakkuda ja turundada tellitava privaatse sündmusena ettevõtetele või eraklientidele.

3. Korraldusprotsess

3.1. Lõputöö ajakava

Projekti edukaks teostamiseks oli oluline luua detailne ja kontrollitud ajakava, mis tugineb projekti elutsükli loogikale. Antud eesmärgi täitmiseks rakendati sündmuse planeerimisel Gantti diagrammi meetodit. Sündmuskorralduse kontekstis on see meetod hea selle tõttu, sest annab ülevaate ülesannetest, sõltuvustest ja tähtaegadest visuaalse ajajoonena, parandades planeerimist, suhtlust ja jälgimist. Diagramm suurendab tootlikkust, selgitades rolle ja optimeerides ressursside jaotust, võimaldades omakorda meeskondadel projekte sagedamini õigeaegselt ja eelarve piires ellu viia (Kashyap, 2024). Käesoleva sündmuse planeerimisel jaotati tegevused nelja põhifaasi, lähtudes Algis Perensi poolt kirjeldatud projekti elutsükli mudelist, mille etappideks on algatamine, plaanimine, elluviimine ja lõpetamine (Perens, 2019, lk 38).

Tabel 1. Lõputöö sündmuse ajakava (autori tabel).

PROTSESS	ALGATAMINE	PLAANIMINE			ELLUVIIMINE JA LÕPETAMINE	
	Juuni	Juuli	August	September	Oktoober	November
Tutvumine, idee, partnerlus						
Eelarve, programmi koostamine ning tiimi moodustamine						
Turundus, proovid, sündmus ise						
Analüüs, fotode valmimine, järelkaja						

3.2. Projekti algatamine

Lõputööga seotud praktiline osa algas juunis 2025, mil toimus teema valik ning algas sobivate koostöövõimaluste otsimine erinevates kohtades Ida-Virumaal. 19. juunil 2025 toimus esimene kohtumine Mäetaguse mõisakompleksis tegutseva von ROSEN spa hotelli

juhi, Sander Reeloga. Kohtumisel tutvustas autor oma nägemust koostööst ning partneriga saavutati kiiresti kokkulepe ühiste eesmärkide ja huvi osas. Projekt sai ametliku alguse 26. juunil 2025 esialgse idee väljapakumisega, milleks oli õhtusöök koos meelelahutusliku tegevusega. Sündmuse detailsem planeerimine algas juba 1. juulil 2025, mil otsustati esimesi konkreetseid parameetreid: kohtade arv saalis, piletihind, esmased tulu ja kulu prognoosid ning pandi paika sündmuse kontseptsiooni alused. Selles faasis leidis kinnitust sündmuse formaat, milleks oli kammerlik ooperi õhtusöök, kuna see sobis kõige paremini Mäetaguse mõisa atmosfääri ja hotelli brändiga.

3.2.1 Koostööpartnerite valik

Organisatsioon von ROSEN spa hotell valiti peamiseks koostööpartneriks mitmel põhjusel. Hotelli bränd (Rosenite aadliperekonna pärand) ning väärtused (kogukonna hoidmine ja kvaliteetse puhkuse pakkumine) toetasid autori visiooni luua kultuuripärandit ja kõrget kunstilist taset ühendav sündmus. Peale hotelli juhi kaasati projekti ka sündmuse kunstiline toimkond. 10. juulil 2025 tutvus autor lavastaja Anna Kõrtsiga, kellega arutati koheselt kontseptsiooni ja esimesi ideid lavastuse osas. Spetsiifiliste valdkonna ekspertide varajane liitmine meeskonda on kooskõlas põhimõttega, et meeskonna edukus sõltub rollide õigest jaotusest ning ühisest arusaamast projekti olemusest (Perens, 2001). Projekti käivitamise faasis, 21. augustil 2025, jätkus koostöö von ROSEN spaaga, tutvudes detailsemalt hotelli personali ülesannete ja tehniliste võimalustega, samuti arutati saali dekoreerimise võimalusi.

3.2.2 Eesmärkide seadmine

Sündmuse „Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas“ eesmärkide seadmisel lähtuti projektijuhtimises laialdaselt tunnustatud SMART-mudelist, mille autoriks peetakse George T. Doranit (Doran, 1981, viidatud Truuts *et al.*, 2023, lk 40). See raamistik nõuab, et eesmärgid oleksid spetsiifilised (*Specific*), mõõdetavad (*Measurable*), saavutatavad (*Achievable*), asjakohased (*Relevant*) ning ajaliselt piiritletud (*Time based*). Valitud on just see mudel, sest see kõrvaldab ebamäärased eesmärgid, võimaldab jälgida edusamme, suurendab motivatsiooni ja tagab vastutuse.

Projekti algfaasis (juuni/juuli 2025) kaardistatud eesmärgid jaotati nelja peamisesse kategooriasse, et tagada sündmuse mitmekülgne õnnestumine – finantsilised, müügi-, kultuurilised ja strateegilised eesmärgid. 1. Finantsilised eesmärgid seati sündmuse majandusliku elujõulisuse tagamiseks. 2. Müügieesmärgid olid suunatud kvantitatiivsele tulemusele ehk saali täituvusele. 3. Kultuurilised eesmärgid kandsid endas sündmuse

kvaliteetset sisulist väärtust ja missiooni luua erakordne sündmus Ida-Virumaal. 4.

Strateegilised eesmärgid keskendusid pikaajalisele kasule.

Tabel 2. Projekti eesmärgid SMART-mudeli alusel (autori tabel).

Kategooria	SMART Eesmärk	Tegevused saavutamiseks	Möödik
Müük	<i>Spetsiifiline ja ajaline:</i> Müüa välja kõik 56 kohta hiljemalt 31.10.2025.	Turundus Facebookis, Piletilevi haldus, otsepakkumised hotelli püsiklientidele ja tuttavatele.	Müüdud piletite arv (100% täituvus - 56 kohta).
Majanduslik	<i>Möödetav:</i> Saavutada positiivne eelarve jääk (min 15% kasumit) peale kulude katmist.	Kulude kontroll, partnerlepingud, lisateenuste (jookide) müük kohapeal.	Tulude ja kulude koondtabeli (eelarve) analüüs, projekt teenib kasumit.
Kvaliteet	<i>Asjakohane:</i> Tagada ooperi ja gastronoomia sujuv sünergia ning kõrge kunstiline tase.	Regulaarsed roovid, menüü sobitamine kogu etenduse kontseptsiooniga, valgustuse planeerimine.	Külalistelt saadud tagasiside, rahulolu vähemalt 4,4 punkti (1-5 skaala).
Strateegiline	<i>Saavutatav:</i> Luua korduvkasutatav üritus mudel von ROSEN spa tooteportfelli.	Kogu protsessi dokumenteerimine (ajakava, eelarve, kontaktid, päevik).	Valminud ja kinnitatud sündmuse toode privaat tellimiseks.

3.3. Projekti planeerimine

Projekti planeerimine on elutsükli üks mahukamaid ja vastutusrikkamaid faase, mille esmaseks eesmärgiks on määramatuse vähendamine ning tegevuste süstematiseerimine. Põhjalik planeerimine tagab kontrolli projekti kulgemise üle, võimaldades õigeaegselt reageerida ootamatutele muudatustele ning hoida tegevused seatud eesmärkide piires (Perens, 2019, lk 107). Algis Perensi kohaselt peab see etapp andma vastused strateegilistele küsimustele: mida, miks ja kuidas teha (Perens, 2001, lk 79). Selle protsessi käigus määratletakse ülesanded, personal, tähtajad, ressursid, eelarve, dokumentatsioon ning kvaliteedinõuded. Käesolevates alapeatükkides analüüsib autor sündmuse meeskonna struktuuri, eelarve kujunemist, programmi ülesehitust ja teostab SWOT-analüüsi. Antud lõputöö planeerimistegevused kestsid aktiivselt juuli algusest septembri lõpuni, kulmineerudes piletimüügi algusega oktoobri esimesel nädalal.

3.3.1 Meeskond

Lõputöö sündmuse „Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas“ korraldusprotsessi oli kaasatud kokku 25 inimest. Meeskonna struktuur muutus vastavalt

projekti faasidele. Faase oli kokku kaks, ettevalmistav ja sündmuse toimumise aegne meeskond.

Ettevalmistav tuumikmeeskond (viis inimest): See grupp tegutses intensiivselt juulist kuni novembrini ning nende ülesanneteks oli sündmuse terviklik planeerimine ja ettevalmistus. Sinna kuulusid autor (peakorraldaja), hotelli juht (ressursside haldus), lavastaja (kunstiline kontseptsioon), plakati kujundaja ja üks abiline, kes aitas jooksvate tegevustega nii peakorraldajat kui ka lavastajat. Sündmusaegne teostus meeskond (25 inimest): Sündmuse toimumise päeval, 14. novembril 2025, laienes meeskond operatiivpersonali hõlmates, et tagada teeninduse ja programmi kõrget taset. Rollide jaotus oli järgnev: Juhtimine ja loovmeeskond (üheksa inimest) - Peakorraldaja, hotelli juht ja tema abi, lavastaja, neli ooperilauljat ning pianist. Teenindus- ja köögipersonal (14 inimest) - neli kokka, kuus ettekandjat, kaks administraatorit ja kaks koristajat. Tehniline tugi ja jäädvustamine (kaks inimest) - valgustehnik ja fotograaf.

3.3.2 Eelarve

Eelarve on peamine kontrollinstrument iga sündmuse korralduses, mis võimaldab võrrelda planeeritud kulusid tegelike väljaminekutega. Eelarve on sündmuskorralduse kontekstis süsteemne ülevaade ja tegevuskava, mis määratleb projekti elluviimiseks vajalikud rahalised tehingud ning loob eeldused sündmuse edukaks finantseerimiseks. See on protsess, mille käigus prognoositakse ja planeeritakse kõik oodatavad tulud ning kulud, andes igale kavandatud tegevusele rahalise väärtuse ehk hinnasildi (Rannu, 2023). Eesti õigekeelsussõnaraamat, annab väga lihtsa seletuse terminile eelarve - eeldatavate tulude ja kulude kalkulatsioon (ÕS, 2018).

Sündmuse “Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas” eelarve oli koostatud juulikuus (vt Lisa 1). Lähtuti eesmärgist tagada projekti isemajandamine ja tulusus. Eelarve jaguneb selgelt kuludeks ning tuludeks, mis põhinesid piletite ja majutuspakettide müügil. Eelarve kontrolli ja arveldamise eest vastutas peamiselt von ROSEN spa hotelli juht ning selle finantsosakond. Peakorraldaja jälgis eelarvega seotud muutusi jooksvalt.

Sündmuse kulude pool oli määratud koostöös hotelliga ning sündmuse otsekulude kogusummaks kujunes 3130 eurot. Suurema osakaalu eelarvest (48%) moodustas artistlik ja tehniline pool. Kogu sündmuse kunstiline teostus, mis hõlmas artiste, lavastajat, pianisti ja valgustehnikut, summeerus fikseeritud tasuna 1500 eurot. Vastavalt kokkuleppele toimus antud summa jaotamine osapoolte vahel meeskonna siseselt, mistõttu puudub autoril täpne ülevaade individuaalsetest honoraride osakaaludest. Olulise osa kuludest moodustasid

sündmuse toitlustus (külastajad ja esinejad kokku 650 eurot) ning personali töötasud (140 eurot). Turundus- ja reklaamitegevusteks eraldati 300 eurot, mis osutus müügidünaamikat arvestades piisavaks investeeringuks saali täituvuse tagamisel. Täiendavalt arvestati kulude hulka fotograafi tasu (150 eurot), esinejate majutus (90 eurot) ning muud jooksvad kulud (kokku 300 eurot).

Piletihinna kujundamisel (69 eurot tavapilet) arvestati kliendi eeldatavat maksevõimet ja piirkonna turuolukorda. Hind jaotati sisemiselt kaheks: 29 eurot ehk otsesed toitlustuskulud (tooraine, köögi ja teeninduse töö) ning 40 eurot ehk meelelahutusliku osa (artistid, tehnika, korraldus). Lisaks tavapiletile pakuti külalistele kompleks majutuspaketti kahele inimesele (249 eurot). Paketi hinna jaotus oli järgmine: õhtune toitlustus sündmusel 58 eurot, majutus ja hommikusöök 111 eurot (sh SPA-teenused). Tavapileteid müüdi kokku 26 ning komplekspakette osteti 12 (kokku 24 kohta). Kuus piletit olid eraldatud tasuta kohtadeks retsensendile, hotelli juhatajale ja tema neljale koostööpartnerile.

Tavapiletite ja majutuspakettide müük oli sündmuse peamine tuluallikas, moodustades sündmuse eelarves 4782 eurot. Piletite üldine müügiprotsess oli dünaamiline ja näitas suurt huvi juba enne ametlikku müügiperioodi algust. Piletid läksid avalikku müüki 3. oktoobril, kuid juba enne seda oli tehtud 18 eelbroneeringut. Kümme päeva pärast müügi algust oli täidetud üle 70% kohtadest (40 piletit). Kõik 56 kohta müüdi välja 31. oktoobriks ehk kaks nädalat enne sündmuse toimumist.

Sündmuse majanduslik tulemus oli positiivne. Sündmuse otseste tulude (4782 eurot) ja kulude (3130 eurot) vaheline kasum oli 1652 eurot. Antud finantstulemus kinnitab eelnevalt püstitatud majandusliku SMART-eesmärgi edukat täitmist (vt Tabel 2). Sündmuse puhaskasumi marginaal moodustas tuludest 34,5%, ületades sellega seatud miinimumkriteeriumi. Organisatsiooni üldeelarve vaatest (vt Lisa 2) kujunes päeva terviktuluks 6500 eurot, mis sisaldas lisaks piletitulule ka külastajate täiendavat tarbimist majas (joogid, SPA-teenused, baarimüük jmt). Võttes arvesse hotelli päeva üldkuluseid (sh püsikulud ja ruumi rent), jäi organisatsiooni puhaskasumiks 1753,57 eurot. Edukas eelmüük võimaldas vältida täiendavaid turunduskulusid ja tagada projekti tulusust, mis kinnitab, et valitud hinnastrateegia ja sündmuse mudeli formaat on majanduslikult jätkusuutlikud ka edaspidi.

3.3.3 Programm

Sündmuse programmi kavandamisel lähtuti elamusturunduse põhimõtetest (Same, 2015, lk 79), eesmärgiga luua sünergia muusikalise kava ja gastronoomia vahel. Programmi loomise

eest vastutas autor koostöös lavastajaga, et tagada muusikaliste numbrite ja õhtusöögi käikude harmooniline vaheldumine. Õhtu struktuur jagunes neljaks muusikaliseks plokiks, mis vaheldusid kolmekäigulise õhtusöögi teenindamisega. Antud lähenemine võimaldas külalistel süveneda nii muusikasse kui ka maitseelamustesse, vältides tähelepanu hajumist.

Programm algas 18:30 tervitusjoogiga, mis täitis sotsialiseerumise ja atmosfääri loomise eesmärgi. Ametlikule avamisele peakorraldaja ja hotelli juhi poolt järgnes esimene sissejuhatav plokk, pakkudes tuntud klassikalisi teoseid, mis valmistasid publikut ette saabuva eelroa nautimiseks. Teine ja kolmas plokk moodustasid õhtu sündmustiku telje. Teises osas põimiti klassikaline ooperirepertuaar Eesti kergemuusikaga, luues omakorda silla rahvusvahelise ja kohaliku kultuuripärandi vahel. Pearoa serveerimisele järgnenud kolmas plokk oli kõige mahukam ja emotsionaalselt laetum, sisaldades nii tuntuid aariaid kui ka meeleolukaid duette lauljate vahel, mis sobisid kokku õhtu kulminatsiooni ehk pearoa nautimise faasiga. Neljas plokk oli planeeritud piduliku finaalina, mille käigus sai nautida magustoitu. Viimases osas kõik solistid esinesid koos, esitades klassikalisi hitte. Korralduslikult jäeti kavasse ruumi ka lisaloole, arvestades publiku võimalikku soovi emotsiooni pikendada. Õhtu lõppes kell 21:45 esinejate ühispildistamisega ja külaliste tänusõnadega, mis tähistas programmi ametliku osa lõppu ja andis sündmusele korrektse raamistuse.

3.3.4 SWOT analüüs

Projekti loomisel on oluline analüüsida kõiki aspekte, mis võivad mõjutada sündmuse õnnestumist. SWOT analüüs on selleks laialdaselt kasutatav meetod strateegilises planeerimises. See pakub realistlikku ja andmepõhist ülevaadet organisatsiooni või projekti seisundist. Antud analüüs aitab määratleda konkurentsipositsiooni, hinnata sisemisi ja väliseid probleeme ning analüüsida sündmuse praegust ja tulevast potentsiaali (Kenton, 2025). Meetod jaotab tegurid nelja kategooriasse: tugevused (*Strengths*), nõrkused (*Weaknesses*), võimalused (*Opportunities*) ja ohud (*Threats*), aidates seeläbi maandada riske ja maksimeerida projekti eeliseid.

Joonis 2. Sündmuse SWOT analüüs (autori joonis).

	<i>Toetavad tegurid</i>		<i>Kahjustavad tegurid</i>
<i>Sisemised tegurid</i>	TUGEVUSED (Strengths) <ul style="list-style-type: none"> • Unikaalne kontseptsioon • Kvaliteetne sisu • Hea asukoht • Kiire müügi protsess 	S	W
<i>Välised tegurid</i>	VÕIMALUSED (Opportunities) <ul style="list-style-type: none"> • Sündmuste sarja loomine • Maine kasv • Koostöö laiendamine 	O	T
			NÕRKUSED (Weaknesses) <ul style="list-style-type: none"> • Väike külastajate arv • Sõltuvus võtmepersonalist ehk esinejatest • Võimalik kõrge piletihind • Ligipääsetavus, ratastooliga ei ole võimalik pääseda teisele korrusele
			OHUD (Threats) <ul style="list-style-type: none"> • Samaaegselt konkureerivad sündmused • Majanduslik ebakindlus • Ebasoodsad ilmastikuolud • Tehnilised rikked

Sündmus “Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu muusikas”, kaardistab järgmisi SWOT tegureid:

- Tugevused - Sündmuse unikaalne kontseptsioon ehk ooperi ja ulukiliha õhtusöögi sümbioos on Ida-Virumaal eristuv nišitoode. Kvaliteetne sisu tugineb professionaalsetele ooperilauljatele ja spetsiaalselt koostatud menüüle. von ROSEN spa ajalooline mõisa atmosfäär toetab sündmuse muinasjutulist atmosfääri ning kiire müügi protsess (piletite välja müümine 14 päeva enne üritust) kinnitab huvi ja nõudlust pakutava elamuse järele.
- Nõrkused - Piiratud kohtade arv (56 piletit) seab ülempiiri tulu teenimisele. Projekti iseloomustab suur sõltuvus võtmepersonalist ehk esinejatest, olles tundlik solistide võimalikule haigestumisele või omakorda maja personali hulk ehk piisav kogus teenindajaid külastajate teenindamiseks. Samuti võib riskikoht olla mõnelt poolt kõrge piletihind (69 € ja 249 €), mis võib osale sihtgrupist kättesaamatuks jääda. Füüsiliseks nõrkuseks tuleb esile tõsta piiratud ligipääsetavust - ajaloolise hoone eripärade tõttu puudub inva transportöör või lift, mistõttu ei ole näiteks ratastooliga liikuvatel külastajatel võimalik pääseda mõisa teisele korrusele sündmust nautima.
- Võimalused - Edukas esimene projekt loob baasi sündmuste sarja tekkeks ja püsikliendi baasi loomiseks. Projekt tõstab peakorraldaja ja hotelli mainet kultuuriturismi sihtkohana ning loob eeldused koostöö laiendamiseks erinevate sponsorite või fondidega.
- Ohud - Väliste ohtudena tuvastati konkureerivad samal perioodil³ sündmused⁴ Ida-Viru regioonis ja üldine majanduslik ebakindlus ehk elatustaseme langus võib

³ <https://www.piletilevi.ee/series/X3V4FWFQVV/ida-viru-maitseseiklus>

⁴ https://concert.ee/kontsert/lords-of-the-sound-the-music-of-hans-zimmer-2/?ek_id=4802

vähendada huvi luksuslikumate või kallimate elamuste vastu. Olulisteks ohtudeks on ka ebasoodsad ilmastikuolud ja tehnilised rikked (valgus- või köögiseadmed), mis võivad vahetult sündmuse ajal tekkida.

SWOT-analüüsist nähtub, et sündmuse edukuse aluseks on tugev kontseptsioon ja asukoht, mis kompenseerisid hinnatundlikkusega seotud riske. Autori hinnangul osutusid planeerimisfaasis tuvastatud ohud asjakohaseks. Sündmuse toimumise päeval realiseerus ilmastiku risk ootamatu lumesaju näol vahetult enne sündmuse algust, mis võis raskendada külaliste logistikat. Kuna risk oli analüüsis teadvustatud, suudeti olukorda operatiivselt juhtida ning pöörata sellele tähelepanu nii sotsiaalmeedias, et külalised jõuaksid ettevaatlikult kohale kui ka sündmuse avakõnes, viidates muinasjutulisele atmosfäärile, mis toetas programmi pealkirja. Sama moodi päeva jooksul oli raadiolainetel teateid võimalike ilmamuutuste kohta. Arvestades projekti nõrkusi ehk suur sõltuvus peaesinejatest, keskenduti ettevalmistusperioodil detailsele eeltööle ja operatiivsele infovahetusele, mis võimaldas maandada potentsiaalseid riske ning tagada sündmuse edukas elluviimine.

Lisaks oli viidud läbi esmane riskianalüüs, mis keskendudes peamiselt tehnilistele ja külastaja tervisele seotud ohtudele. Kuna tegemist oli ajaloolise mõisahoone ja toitlustusega, maandati turvariskid koostöös von ROSEN spa personaliga, kes vastutas evakuaatsiooniteede märgistuse ja tuleohutusnõuete täitmise eest. Toiduohutuse tagamiseks oli õhtu menüü tutvustatud sündmuse kirjelduses ehk kõik, kellel oli soov tulla sündmusele, olid teadlikud toiduvalikust. Peamiseks tegevusriskiks osutus artistide haigestumine või hilinemine, mille maandamiseks oli kokku lepitud operatiivne teavitussüsteem, ehkki asendusartistide leidmine vahetult enne sündmust oluks spetsiifilise kava tõttu keeruline. Kommunikatsiooni ja turunduse efektiivsus oli hinnatud peamiselt piletimüügi dünaamika kaudu. Kasutatud kanalite (sotsiaalmeedia Facebook ja Instagram, piletite platvorm piletilevi.ee, otseturundus partnerhotelli andmebaasi kaudu ehk koduleht) edukust kinnitas asjaolu, et piletid müüdi välja kaks nädalat enne sündmust ilma täiendava tasulise reklaamita. See näitab, et valitud sõnumite eksklusiivsus ja unikaalne asukoht kõnetasid sihtrühma täpselt ning info liikus orgaaniliselt ja usaldusväärset.

Tänapäeva sündmuskorralduse lahutamatu osa on keskkonnamõju ja jätkusuutlikkus. Sündmuse ökoloogiline jalajälg hoiti madalana läbi mitmete teadlike valikute, nendeks olid: digitaalne asjaajamine ehk piletisüsteem ja info jagamine oli paberivaba, ressursside jagamine ehk koostöö kohaliku hotelliga vähendas vajadust transpordi ja lisavarustuse (nõud, mööbel) rentimise järele, jäätmete minimeerimine ehk toitlustus protsessis välditi

ühikordseid lauanõusid ning eelistati kohalikku toorainet, mis toetas piirkondlikku väiketootmist ja vähendas logistika kulutusi.

3.4. Projekti elluviimine

Projekti elluviimisel on peakorraldaja olulisem ülesanne tagada projekti edukus. Selle jaoks peab tal olema kindel plaan ja oskus kavandada ning jaotada ülesandeid, koordineerida eri rühmade või isikute tegevusi ning vastutusalasid, lisaks kooskõlastama kõigiga töötulemusi. (Perens, 2001) Peakorraldaja peamiseks ülesanneteks oli õhtu vältel terviku strateegiline ja operatiivne ohjamine, mis hõlmas meeskonna juhendamist, esinejate ja köögi vahelise infovahetuse sünkroniseerimist ning külaliste heaolu tagamist läbi vahetu suhtluse ja ajakavast kinnipidamise kontrolli.

Sündmuse elluviimise etapp algas sündmuskohal 14. novembril 2025 kell 13:00 saali lõpliku valmisoleku kontrolliga. Päev enne seda oli valmis pandud laudad ning laval klaver. Peakorraldaja rolliks oli tagada, et füüsiline keskkond vastaks planeeritud kontseptsioonile ning juhendada teeninduspersonali laudade katmisel. Enne proovide algust vaadati koos lavastajaga üle teenindajate ja esinejate liikumise logistikat, et vältida sündmuse ajal rist suunalist liikumist ning tagada publikule katkematu vaade lavale. Esialgne ajakava nägi ette proovide algust kell 14:00, nihkus see esinejate hilisema tuleku tõttu kella 15:00-le. Operatiivse planeerimise tulemusena suudeti proovide sisu optimeerida ning kella 17:00-ks viidi läbi vajalikud etendus- ja valgusproovid. Ettevalmistusperioodi oluliseks osaks oli koostöö valgustehnikuga, et sünkroniseerida valgusefektid ooperiaariate emotsionaalse dünaamika ja saali üldise atmosfääriga. Valguslahenduste tehniline kontroll ja läbimäng teostati sündmuse päeval kohapeal, samas kui põhjalikumad lauluproovid toimusid lavastaja ja artistide omavahelise koostööna juba varem.

Sündmuse eelne ja põhi koordineerimine algas kell 18:00, vahetult enne sündmuse uste avamist. Peakorraldaja juhendas fotograafi ning tutvustas talle tööala, et tagada olulisemate hetkede jäädvustamine ilma sündmuse kulgu häirimata. Toimus meeskonna koosolek hotelli personali ja teenindajatega, kus täpsustati õhtu kellaajalist graafikut muusikaliste plokkide ja toidukäikude vaheldumise kohta. Retsensendi ja külaliste vastuvõtt algas kella 18:30-st. Peakorraldaja isiklik panus külaliste tervitamisel ja kohtadele suunamisel lõi kutsuva ja professionaalse atmosfääri.

Sündmus ise algas kell 19:00 peakorraldaja ja hotellijuhi ühise tervituskõnega. Elluviimise faasi üks olulisemaid tegureid oli operatiivne kommunikatsioon, mida teostati

kolmel viisil: visuaalsete märguannetega korraldaja abilisele, peakorraldaja vahetu infovahetusega köögis ning ajakavast kinnipidamisega. Tänu sünkroniseeritud tegevusele jõudis toit külalisteni õigeaegselt ja soojana. Praktiline kogemus kinnitas, et planeeritud 25-minutiline paus iga toidukorra jaoks oli optimaalne, võimaldades üldiselt sujuvat teenindust ja laudade koristust enne järgmist muusikalist plokki. Peakorraldaja kasutas söögipause vahetuks suhtluseks külastajatega, kogudes suulist tagasisidet otse laudades. Külaliste esmane reaktsioon oli väga positiivne, rõhutades atmosfääri ja sisu kõrgtaset. Teenindusmeeskond (kuus inimest) töötas efektiivselt, kuid operatiivse seire käigus tuvastati üks kitsaskoht: vahepauside ajal tekkis jookide tellimisel ooteaeg, kuna teenindajate fookus oli suunatud toidu serveerimisele ning nad ei jõudnud kõiki täiendavaid joogi soove maksimaalse kiirusega täita. Sündmus kulmineerus emotsionaalse finaali ja esinejate ühispildistamisega kell 21:50. Vahetu tagasiside sündmuse lõppedes kinnitas, et projekt saavutas oma eesmärgi, pakkudes sujuvalt juhitud ja meeldejäädavat kultuurielamust.

3.5. Projekti lõpetamine

“Projekti lõpp on projekti ametlik lõppemise hetk, pärast mida ei tehta enam mingeid kulutusi projekti eesmärgi saavutamiseks” (Perens, 2019, lk 191). Iga projekti eesmärgiks on lõpptulemuseni jõudmine ning tulemuste rakendamine edaspidi tulevikus (Perens, 2001, lk 139). Selles faasis toimusid tegevused, mis tagasid projekti korrektse juriidilise ja sisulise kokkuvõtmise. Vahetult pärast sündmuse lõppu toimus saali koristus ja dekoratsioonide eemaldamine, tagades ruumide õigeaegse üleandmise hotellile. Viidi läbi eelarve lõplik ülevaade ning sooritati honoraride väljamaksed esinejatele ja tehnilisele meeskonnale vastavalt kokkulepitud tähtaegadele. Fotograafilt laekunud materjalid koondati sündmuse järelkajaks sotsiaalmeedias, et kinnistada loodud mainet. Koostööpartneritele ja meeskonnale olid edastatud tänusõnad väärtustades nende panust autori korraldatud lõputöö sündmuse loomisel. Alustati tagasiside kogumisega külastajatelt, et analüüsida sündmuse õnnestumist ja võrrelda saavutatud tulemusi püstitatud eesmärkidega.

Lõputöö “Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas” eesmärk oli rikastada Ida-Virumaa kultuuripilti innovaatilise ja huvitava ooperi formaadiga, mis purustaks traditsioonilised žanri barjäärid ning pakuks publikule teistsugust elamust läbi mängulise ooperikunsti, ajaloolise mõisa õhkkonna ja kolmekäigulise õhtusöögi sulandumise. Projekti elluviimise kui ka lõpetamise faasis kogutud esmane suuline tagasiside ja väljamüüdnud saal kinnitasid, et seatud eesmärgid täideti. Autor tõdeb, et sündmuse korrektne lõpetamine on

aluseks pikaajalise koostöö jätkumisele von ROSEN spaaga ning võimaldab tulevikus arendada ooperiõhtusöökide formaati sündmuste sarjana.

3.5.1 Küllastajate tagasiside

Tagasiside⁵ on reageering või hinnang millelegi; selle suuline või kirjalik väljendus. Tagasisidet käsitletakse väärtusliku ressursina, mis võimaldab optimeerida tööprotsesse ning toetab seatud eesmärkide ja parimate tulemuste saavutamist. Tagasiside kogumine on projektijuhtimises vältimatu, kuna see võimaldab seada selgeid eesmärke ja mõista tegevuse sihti, hinnata tehtud progressi, tuvastada kriitilisi takistusi ning toetada osapoolte motivatsiooni, pühendumist ja ühtekuuluvustunnet (Halliki *et al.*, 2019).

Tabel 3. Küllastajate numbriline koondhinnang sündmusele (autori tabel).

Kategooria	Naiste hinnang (n=19)	Meeste hinnang (n=13)	Kategooria keskmine hinne (n=32)
Muusikaline elamus	4,9	4,8	4,9
Toitlustuse kvaliteet	4,6	4,5	4,5
Asukoha sobivus	5	4,9	4,9
Hinna ja kvaliteedi suhe	4,8	4,6	4,7
KESKMINE HINNE	4,8	4,7	4,8

Sündmuse edukuse hindamiseks ja tulevikuvaate kujundamiseks kogus autor vahetut tagasisidet küllastajatelt. Kuna ooperiõhtusöögi formaat oli suunatud väiksemale sihtgrupile, eelistati anonüümsele ankeetküsitlusele personaalset lähenemist, mis võimaldas sügavamalt vahetut kontakti. Tagasisidet koguti sündmuse vaheaegadel suuliste vestluste käigus ning sündmuse järgselt kirjalike lühivestlustena, kus oli antud nii suuline kui ka kokkuvõtlik numbriline rahulolu hinnang ühest viieni. Sündmusel osalenud 56 inimesest (35 naist, 21 meest) osales tagasisideprotsessis 32 küllastajat, moodustades esindusliku valimi ehk 57% (vt Tabel 3).

Analüüsist selgub, et kõige kõrgemalt hindasid küllastajad asukoha sobivust (4,96) ja muusikalist elamust (4,90). See kinnitab püstitatud visiooni õigsust, ooperikunsti ja Mäetaguse mõisa ajaloolise miljöö sümbioos vastas täielikult sihtrühma ootustele. Küllastajad väärtustasid kõrgelt sündmuse tervikkontseptsiooni, kus klassikaline muusika oli toodud intiimsesse keskkonda. Eriti tõsteti esile lauljate kõrget professionaalset taset, artistlikku

⁵ <https://sonaveeb.ee/search/unif/est/dsall/tagasiside/1/est>

energiat ning oskuslikku kava valikut, mis hoidis terve õhtu kulgu väga huvitavana. Üllatusmomendina märkisid paljud külastajad artistide võimekust etendada lühikese aja jooksul sedavõrd erinevaid ja sügavaid stseene.

Gastronoomilises vaates tekitas elevust ulukiliha pakkumine, mis toetas sündmuse eksklusiivset kuvandit. Toitlustuse osas oli üldine rahulolu kõrge (4,58), kuid see kategooria tõi välja ka olulised arengukohad. Kuigi menüü oli eriline, peeti seda kohati liiga spetsiifiliseks, mistõttu soovitati tulevikus pakkuda neutraalsemat alternatiivi. Lisaks selgemat valikut jookide osas, mida oleks võimalik tellida näiteks eraldi baarist enne sündmuse algust.

Hinna ja kvaliteedi suhet (4,74) pidas sobivaks valdav osa külastajatest, mis viitab piletihinna optimaalsele määramisele. Neutraalsem tagasiside oli peamiselt seotud sooviga saada rohkem informatsiooni nii esitatavate teoste kui ka serveeritavate roogade taustaloo kohta. Külastajate huvi sügavam narratiivi vastu kinnitab vajadust täita pausid temaatiliste vahepaladega, näiteks buklettide või põhjalikuma suulise ettekande näol. Korraldusliku poolena märgiti vajadust külastajate tervitamiseks juba hoone esimesel korrusel ja soovitud kasutada avakõne ajal helivõimendust, et tagada sõnumi selge jõudmine kõikide laudadeni.

Kokkuvõttes kinnitab tagasiside, et sündmus täitis oma eesmärgi pakkuda unikaalset kultuurilist ja gastronoomilist elamust, andes samas väärtuslikku sisendit teenusmodeli edasiseks täiustamiseks ja arendamiseks.

4. Sündmuse analüüs ja eneseanalüüs

Järgnev sündmuskorralduse analüüs ja peakorraldaja eneseanalüüs on koostatud Gibbisi refleksioonimudeli põhimõtetel (Lokko, 2013, lk 13-14) selleks, et hinnata seatud eesmärkide täitmist ja kaardistada autori kui projektijuhi arengut. Antud mudeli järgi tehakse läbi põhjalikult sellised etapid nagu situatsiooni ja tunnete kirjeldus, antakse hinnang kogetule, analüüsitakse juhtunut, tehakse kokkuvõttev järeldus ning lisaks on lõpus tegevusplaani koostamine, mille autor enda eneseanalüüsi puhul jättis välja lõputöö mahtu ja formaati arvestades. Käesolevas peatükis antakse peakorraldaja mõtted edasi mina-vormis, et lugejal oleks lihtsam mõista ja aru saada projektis saadud kogemusi ja olulisemaid õppetunde.

4.1. Üldine sündmuse analüüs

Üldine hinnang sündmuse ettevalmistusele on hea. Leian, et ettevalmistusperioodi edukuse määras otsus alustada planeerimisega varakult, mis võimaldas mul vältida kiirustamisest

tingitud vigu ning keskenduda sündmuse sisulisele kvaliteedile. Strateegilised etapid, nagu kontseptsiooni väljatöötamine, sobiva koostööpartneri leidmine von ROSEN spa näol ning kompetentse tiimi moodustamine, kulgesid tänu koostatud ajakavale plaanipäraselt. Peamise väljakutsena ilmnis ajaplaneerimise küsimus koostöös lavastaja ja solistidega, kus kunstilise meeskonna sisemiste arusaamatuste tõttu ei suudetud alati kokkulepitud ajakavast kinni pidada, põhjustades mõningate ettevalmistus etappide edasilükkumist. Ooperikunsti ja gastronoomia liitmisega löime unikaalse lisaväärtuse, mida traditsioonilised kultuurisündmused piirkonnas minu hinnangul ei paku. See sünergia võimaldas muuta ooperi kui žanri, publikule kättesaadavamaks ja lähedamaks, purustades barjääri esineja ja kuulaja vahel.

Sündmuse kvaliteedi ja õnnestumise peamiseks mõõdikuks pean asjaolu, et piletid müüdi välja juba kaks nädalat enne toimumist. See kinnitab ja tõestab, et Ida-Virumaa publik on avatud eksklusiivsetele kultuuri formaatidele. Küllastajate tagasiside põhjal võin väita, et pakkusime oodatud muinasjutulist elamust. Ooperilauljate vahetu lähedus ja mänguline esituslaad löid intiimse atmosfääri, mida traditsioonilises teatris saavutada ei ole praktiliselt võimalik. Majanduslikult ületas projekt ootusi. Maksimaalse piletitulu toel lõpetasime sündmuse kasumiga, mis on esmakordse isemajandava projekti puhul märgiline saavutus. Samuti jäin rahule koostööga von ROSEN spa personaliga. Vaatamata esmakordsele ühisprojektile, suutsin luua meeskonnaga ühise arusaama meie koostööst tol õhtul, mis tagas sujuva infovahetuse ja ühtse atmosfääri loomise.

Tagantjärele analüüsidest tõden, et sündmuse logistilist sujuvust oleks parandanud täiendava abipersonali ja vabatahtlike meeskonna kaasamine. Vabatahtlike ülesandeks oleks olnud külaliste vastuvõtmine ning nende juhendamine vastavatesse saali ja laudkondadesse. Kuigi teenindajate arv oli piisav, tekkis kitsaskoht jookide serveerimisel. See õpetas, et sünkroonse õhtusöögi puhul peab olema eraldi ressurss lisatellimuste jaoks. Samuti vajanuks põhjalikumalt läbimõtlemist õhtu sisuline tutvustus ja gastronoomilise osa esitlus. Selles etapis tekkis kommunikatsioonihäire koostöös hotelli juhiga. Esialgne kokkulepe nägi ette, et hotelli juht tutvustab menüüd ja roogade valikut serveerimis pauside ajal, täites nii muusikaliste osade vahelise aja hariva sisuga. Kahjuks muutus see kokkulepe vahetult enne sündmust ning piirduti vaid kodulehel avaldatud infoga, mis minu meelest jättis sündmuse käigus kasutamata võimaluse pakkuda küllastajatele täiendavat lisaväärtust läbi roogade tutvustamise. Ehk kui meil õnnestub teha koostööd sellises koosseisus, loobuksin kompromissidest ja kaasaksin sündmusele professionaalse õhtujuhi. Õhtujuht teeks tutvustusi ja täidaks pause, pakkudes külalistele suuniseid ning hoides ürituse üldist rütmi. Lisaks üheks

kriitilisemaks õppetunniks osutus aga terviklikku õhtu peaproovi olulisus kohapeal. Artistide muutunud plaanide ja ajakava nihkumise tõttu ei õnnestunud läbi viia sündmuse terviklik peaproov, vaid etendus oli mängitud läbi osaliselt. Ehkki sündmuse õnnestumist see ei pärssinud on peaproovi toimumine kohustuslik ja prioriteetne tegevus, mille toimumise ei saa ära jätta ega kuidagi poolikult läbi teha. Terviklik läbimäng on vältimatu nüanss, mis annab peakorraldajale ja meeskonnale täieliku kindluse sündmuse detailse logistika toimimises.

Analüüsid sündmuse kulgu, tõden, et lubadus muinasjutulisest atmosfäärist täideti edukalt. Ajaloolise mõisa, professionaalse valguslahenduse ja klassikalise muusika sümbioos lõi keskkonna, mis eraldas külastaja argipäevast. Erilist tähelepanu pöörasime väärtuspakkumisele, mis ühendas kõrgetasemelise ooperi esituse ja gurmee õhtusöögi nautimise sotsiaalses võtmes. Platvormi loomine uute tutvuste ja kontaktide leidmiseks realiseerus läbi laudkondade jaotuse, mis soodustas suhtlust nii tuttavate, kui ka seni tundmatute küllastajate vahel. See lisas sündmusele sotsiaalse mõju, muutes ooperiõhtu mitte ainult passiivseks kuulamiskogemuseks, vaid ka kogukondlikuks sündmuseks. Kogutud tagasiside analüüs näitab, et sündmus täitis oma peamise strateegilise eesmärgi - pakkuda kõrgetasemelist kultuurielamust kättesaadavas ja kaasahaaravas vormis. Küllastajad väärtustasid kõrgelt professionaalsete solistide meisterlikkust ja nende võimet kohanduda mõisa keskkonnaga. Tuvastatud kitsaskohad, mis puudutasid peamiselt logistilisi detaile, nagu selgitavate tekstide puudumine ja serverimise rütmi ebakõlad on projektijuhtimise vaates kriitilised õppetunnid, küllastajad soovisid rohkem selgitusi kavas olevate teoste ja lauljate tausta kohta, et süvendada oma kunstilist kogemust. Tõden, et kuigi need puudujäägid ei varjutanud sündmuse üldist edu on nende lahendamine vältimatu sündmuste sarja edasises arendustöös.

Minu kui peakorraldaja jaoks oli oluline tagada, et kõik osapooled tunneksid end väärtustatuna ja infoväljas olevana. Tuginedes sündmuse järgselt kogutud suulisele ja kirjalikule tagasisidele, võin väita, et meeskond jäi koostööga rahule. Hotelli juhtkonna ja personali rahulolu peegeldub eelkõige nende soovis jätkata ooperiõhtusöökidest formaadiga kui püsiva sündmuste sarjaga. Siiski ilmnisid koostööprotsessis teatud dünaamilised väljakutsed. Kuni oktoobri keskpaigani oli suhtlus nii hotelli juhi kui ka lavastajaga aktiivne ja konstruktiivne, me liikusime ühises tempos ja ettevalmistused kulgesid plaanipäraselt. Peale seda perioodi aga kommunikatsiooni intensiivsus langes ning tekkisid raskused osapooltega kontakti saavutamisel. Peakorraldajana kogesin olukordi, kus oluliste detailide täpsustamine viibis, kuna vastutavaid isikuid ei olnud võimalik operatiivselt kätte saada. See

tekitas ebaselgust nii minule kui ka aeglustas osapoolte omavahelist infovahetust. Sellised madalseisud kommunikatsioonis nõudsid minult täiendavat pingutust ja järjepidevust, et säilitada kontroll sündmuse kvaliteedi üle ja tagada kõigi kokkulepete pidamine. Hoolimata nendest takistustest ja prooviperioodi ajakava nihkumisest, väljendasid esinejad lõpuks rahulolu loodud tingimuste ja publiku vastuvõtu üle. See kogemus õpetas mulle, kui oluline on sündmuskorralduses ennetav kommunikatsioonijuhtimine ja valmidus täita infolünki ka siis, kui partnerite kaasatus ajutiselt väheneb.

4.2. Enda korraldustöö analüüs

Sündmuse korraldamine andis mulle vahetu ja hindamatu kogemuse projektijuhtimise tervikprotsessist, alates esmasest ideekavandist kuni lõpliku teostuse ja põhjaliku analüüsini. Peakorraldaja rolli astumine esmakordselt tähendas minu jaoks vastutuse võtmist sündmuse iga etapi eest, mis arendas märkimisväärselt minu otsustusvõimet, kaasamõtlemist ning operatiivset ja kiiret reageerimisoskust. Olen tagantjärele väga rahul otsusega valida lõputöö raames korraldamiseks projekt, mis ei olnud küll mastaabilt hiiglaslik, kuid oli sisuliselt spetsiifiline ja nõudlik.

Kõige suuremat enesekindlust kogesin strateegilise planeerimise ja sündmuse kontseptsiooni väljatöötamise etapis. Suutsin luua tervikliku visiooni ning kanda hoolt selle eest, et lavatagune logistika oleks sündmuse õhtul läbi mõeldud. Tunnen, et innovaatiliste ideede realiseerimine on üks minu peamisi motivaatoreid, ent pean tõdema, et sarnase visiooni ja töökultuuriga mõttekaaslaste puudumine pärsib oluliselt minu motivatsiooni ning muudab eesmärkide saavutamise raskemaks. Samuti on minu jaoks oluline ja loomupärane säilitada tiimis pidev suhtlus ning kontakt, mis omakorda tagas operatiivse infovahetuse ka sündmuse toimumise ajal. Üheks olulisemaks arengukohaks on juhtimisalane rangus ja järjekindlus. Tundsin kohati ebakindlust ülesannete kontrollimisel ning juhtimisel, kuna mul puudub vastav kogemus. See tekitas sisemise barjääri, kuidas nõuda kogunud professionaalidelt maksimaalset panust või ranget distsipliini, kui ma ise alles alustan oma teed juhina. Samuti ebakindlus peegeldus ka tehnilise produktsiooni juhtimisel, kus vajanuks rohkem enesekehtestamisoskust, et hoida protsessid kokkulepitud raamides. Ebakindlus on noorele spetsialistile omane ja igati arusaadav nähtus. Oskus tiimis sisseelamiseks ning luua vastastikku arusaadavaid isiklikke suhteid nõuab aega ja kogemust. (Üksvärav, 2010, lk 237-239) Lisaks tunnistan, et on vajadus arendada oma teadmisi eelarvestamise ja finantsplaneerimise valdkonnas. Kuigi sündmus lõppes majanduslikult positiivselt, mõistsin

protsessi käigus, et finantsjuhtimise spetsiifilised nüansid vajavad põhjalikumat omandamist. Selleks, et mõista täpselt iga kuluartikli mõju projekti tervikpildis ja osata riske veelgi täpsemalt maandada, pean süvenema raamatupidamis alustesse ja finantsanalüüsi tööriistadesse.

Analüüsides korraldusprotsessi emotsionaalset fooni, võin tõdeda, et terve teekonna vältel olin valdavalt stabiilne ja neutraalne. Ma ei kogunud suuri emotsionaalseid kõikumisi, mis võimaldas mul säilitada kaine mõistuse ja keskenduda lahendustele. Samaaegselt oli see protsess minu jaoks intellektuaalselt ja emotsionaalselt paeluv - sündmuse sündimine nullist ja selle järkjärguline vormumine tervikuks pakkus suurt avastamisrõõmu. Kuna mind on alati paelunud sündmuste lavatagune maailm, tekitas võimalus olla selle kõige keskpunktis ja kanda peakorraldaja vastutust minus positiivset ärevust ja professionaalset põnevust.

Minu peamiseks jõuallikaks ja positiivsuse süstijaks oli kindlustunne sündmuse kunstilises kvaliteedis. Küllastades proove ning nähes lavastaja ja solistide produktiivset koostööd, tekkis mul veendumus, et tulemas on kõrgetasemeline etendus. Mind motiveeris teadmine, et loome Ida-Virumaal midagi täiesti uut ja ebatavalist. See teerajaja roll koos varajase publikupoolse huviga andis mulle vajaliku energiavoo. Mõistsin, et projekti vastu on huvi, sellel on turuväärtus ja inimeste ootusärevus kinnitas minu visiooni õigsust. Kõige suuremat emotsionaalset pinget ja vaevanagemist põhjustasid perioodid, mil koostööpartnerite aktiivsus ja kättesaadavus langesid. Olukorrad, kus püstitatud ülesanded ei leidnud õigeaegset lahendust või kommunikatsioon katkes, tekitasid minus hetkelist paanikat ja ebakindlust sündmuse õnnestumise suhtes. Need kriitilised hetked sundisid mind silmitsi seisma oma sisemise barjääriga - raskusega end kehtestada. Tundsin emotsionaalset langust, kui mõistsin, et peaksin olema peakorraldajana rangem ja nõudlikum, kuid minu loomupärane empaatia ja vähene kogemus nii suures positsioonis, takistasid soovitud ranguse saavutamist. Õnneks oli see ebakindlus vaid hetkeline ning hajus sündmuse toimumise eel, kui nägin meeskonna ühist pingutust ja asjade lõplikku paikaloikumist. See kogemus andis mulle väärtusliku õppetunni, et kuigi peakorraldaja roll nõuab kohati rangust on minu loomupärane empaatiavõime tegelikult tugevus, mis aitas rasketel hetkedel säilitada meeskonnas inimliku kontakti ja usalduse, viies projekti edukalt lõpuni.

Ühe olulisema õppetunnina mõistsin eelarvedistsipliini säilitamise vajadust kogu projekti vältel. Kuigi finantsraamistik oli algfaasis paigas, näitas protsess, et projektijuhina peab olema valmis operatiivselt tõrjuma töö käigus tekkivaid täiendavaid kulusoove, mis ei ole sündmuse õnnestumiseks kriitilised. Edaspidi pean oluliseks veelgi selgemate piiride seadmist kõrvaltegevustele ja ühiste kokkulepete meeldetuletamist koostööpartneritele, et

tagada finantsiline stabiilsus ja hoida fookus esmaste eesmärkide täitmisel. Sain samuti väärtusliku õppetunni ressursside planeerimises. Kuigi teenindajaid oli sündmusel piisavalt, näitas praktika, et sujuvama ja operatiivsema teeninduse tagamiseks sünkroonse õhtusöögi ajal on vajalik veelgi suurem abipersonali hulk, et vältida kiirustamise või muid ajalisi probleeme jookide ja lisatellimuste haldamisel. Vaatamata sellele, et kunstiline etenduse osa oli ette valmistatud, jäi ajapuudus ühisest läbimängust teeninduspersonali ja köögimeeskonnaga, mis oleks võimaldanud testida kogu õhtu logistilist dünaamikat ning osapoolte vahelist sünkroniseeritud koostööd. Tulevikus peaksin olema paindumatu peaproovi toimumise osas, kuna see on ainus viis tuvastada logistilisi ebakõlasid enne sündmuse päeva. Lisaks kogesin väljakutset oma autoriteedi säilitamisel. Esines olukordi, kus otsuseid tehti minu kui peakorraldaja teadmata. Raoul Üksvärava (1992) käsitluses toetub organisatsiooni või sündmuse õnnestumine kindlaksmääratud suhtlusliinidele, kus informatsiooni ja kokkulepete liikumine mööda ametlikku ahelat aitab vältida infomüra ning tagada vastutuse konkreetsuse. Antud kogemus kinnitas vajadust kehtestada edaspidi veelgi selgemad juhtimisliinid, tagades omakorda, et kõik sündmust puudutavad muudatused oleksid koordineeritud operatiivselt läbi peakorraldaja pädevusala. See on vältimatu eeldus, et saavutada kommunikatsiooniprotsessi ühtsus ning säilitada kontroll sündmuse terviklahenduse üle peakorraldajana.

Tuginedes eelnevale analüüsile, olen formuleerinud konkreetsed tegevused, mida järgmisel korral teisiti rakendada. Kommunikatsiooni strateegia - vaatamata üldisele heale koostööle, eelistaksin rohkem vahetuid koosolekuid sündmuspaigal. Veebikohtumised on mugavad, kuid kohapealne arutelu partneritega soodustab paremat üksteisemõistmist ja detailide täpsemat paikaloikumist. Seire ja tagasiside süsteem - järgmise projekti puhul kehtestaksin artistidele ja lavastajale kohustusliku regulaarse tagasiside korra. Info proovide kulgemise ja valmidusastme kohta peab olema projektijuhile kättesaadav iseenesestmõistetavalt, ilma et seda peaks eraldi nii öelda välja nõudma. See vähendaks teadmatust ja võimaldaks riske paremini maandada. Visuaalsed juhised - rakendaksin sündmuse käigus selgemaid märguandeid ja sümboleid või üldsegi paneksin eelarvesse kohe paika professionaalse õhtujuhi kulurea, mis kommunikeeriks külalistele ooperi ja õhtusöögi vahelisi üleminekuid, tagades seeläbi mugavama ja arusaadavama klienditeekonna.

Kõiki eelnevalt analüüsitud väljakutseid ja õppetunde tasakaalustab sügav rahulolu sündmuse lõpptulemusega. Kõige rohkem pakkus mulle rõõmu asjaolu, et vaatamata kulissidetagastele tehnilistele ja kommunikatiivsetele takistustele, möödus sündmus ise küllastajate jaoks rahulikult, sujuvalt ja professionaalselt. Peakorraldajana oli minu jaoks

suurim võit näha, kuidas paberil olnud visioon realiseerus elavaks ja toimivaks tervikuks, mis pakkus inimestele ehedat emotsiooni. Erilist uhkust tunnen selle üle, et suutsin ellu viia täiesti uue ja niši spetsiifilise kontseptsiooni piirkonnas, kus sarnaseid formaate varem kohatud polnud. See, et publik võttis ooperi ja gastronoomia sümbioosi nii soojalt vastu, kinnitab minu tehtud strateegiliste valikute õigsust. Samuti suurt motivatsiooni ja põhjust rõõmustada andis aga küllastajate vahetu tagasiside. Paljud külalised rõhutasid sündmuse unikaalsust ning avaldasid siirast soovi osaleda sarnastel üritustel ka tulevikus. Antud positiivne järelkaja on minu jaoks märgiline, see ei ole pelgalt kiitus tehtud tööle, vaid kinnitus, et olen suutnud luua kultuurilise väärtuse, mille järele on reaalne nõudlus. Teadmine, et minu korraldatud õhtu pakkus inimestele muinasjutulist vaheldust argipäevale ning pani nad ootama järgmisi sündmusi, on parim võimalik tulemus ühe peakorraldaja jaoks. See kogemus süvendas minu kirge sündmuskorralduse vastu ning andis enesekindlust jätkata uute ja lennukate ideede elluviimist ka edaspidi.

Sündmuse järgne analüüsetapp on olnud minu jaoks sama oluline kui korraldusprotsess ise, pakkudes võimalust distantsilt hinnata tehtud valikuid ja nende mõju. Tõden, et vaatamata regulaarselt peetud tööpäevikule on süvitsi mineva eneseanalüüsi koostamine, isegi kuu aja pärast sündmuse toimumist, osutunud oodatust keerukamaks väljakutseks. Kuigi olin päevikusse märkinud esmased emotsioonid ja tegevuste käigu, mõistsin analüüsi kirjutamise faasis, et teatud hetkede veelgi põhjalikum dokumenteerimine reaalajas oleks taganud täpsema ja nüansirohke tagasisivaate. Sellest hoolimata oli märksõnade ja üksikute tähelepanekute koondamine ühtseks tervikuks huvitav protsess. See andis mulle võimaluse kogeda uuesti läbitud hetki ning mõtestada emotsionaalset fooni, mis sündmuse keerises jäi tagaplaanile. Mark Levy oma teoses “Accidental Genius” (2010/2013) räägib vabakirjutamise meetodist. Tegemist on operatiivse viisiga mõtete paberile kandmiseks, mis aitab vabaneda mõtte ummikutest, pakub juurdepääsu unustatud teadmistele ning võimaldab jõuda tasandini, kuhu tavapärase tööpäeva rütmis on raske küündida. See tehnika aitab märgata uusi võimalusi ja lahendada keerulisi olukordi, arendades samal ajal oskust kirjutada siirusega, mis kõnetab lugejat. Olen veendunud, et tegevuspõhise tööpäeviku pidamine on meetod, mida rakendan kindlasti ka oma tulevastes projektides, kuna see on hea vahend professionaalseks enesearenguks ja vigadest õppimiseks.

Soovin eraldi esile tõsta koostööd juhendajaga, mis oli kogu protsessi vältel sujuv, meeldiv ja toetav. Juhendaja kättesaadavus ning tema konstruktiivne ja edasiviiv tagasiside olid kriitilise tähtsusega, aidates mul märgata detaile, mida oleks saanud veelgi paremini lahendada. Tema esitatud suunavad küsimused ja teoreetilised tähelepanekud innustasid mind

oma praktilist korraldustööd kriitilisemalt mõtestama ning seostama seda laiema juhtimise kontekstiga. See dialoog lõi turvalise ning professionaalselt väljakutsuva õpikeskkonna, kus igale probleemile leiti üheskoos edasiviiv lahendus. Olen sügavalt tänulik suuniste eest, mis aitasid analüüsida oma tööd projektijuhina märksa süsteemsemalt, muutes lõputöö koostamise mitte ainult akadeemiliseks kohustuseks, vaid väärtuslikuks mentorlus kogemuseks.

Kokkuvõte

Käesoleva lõputöö sündmuse „Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas“ eesmärgiks oli pakkuda piirkonna publikule erakordset elamust, tuues kokku ooperikunsti, ajaloolise mõisa keskkonna ja kolmekäigulise õhtusöögi koostöös von ROSEN spa hotelliga. Sündmuse kontseptsioon sündis soovist pakkuda Ida-Virumaa kultuurimaastikul uut ja eksklusiivset formaati, mida varem pole veel korraldatud. Töö teoreetiline ja praktiline käsitus läbis kõik projektijuhtimise klassikalised etapid, alustades idee algatamisest ja meeskonna loomisest kuni sündmuse järgse põhjaliku eneserefleksioonini.

Projekti ettevalmistusperiood kinnitas autori jaoks, et eduka sündmuse aluseks on süsteemne ajaplaneerimine ja detailne eeltöö. Autori visiooni keskmes oli piirkonna tavapärastest meelelahutus vormidest eristuva lahenduse väljatöötamine, millel oli kahteline eesmärk. Esiteks sooviti näidata, et kammerlikud, kõrgetasemelised ja lihtsas vormis tutvustatud kunstivormid sobivad kokku suurepäraselt kohalike ajalooliste asukohtadega, omades potentsiaali turundada Ida-Virumaad kui unikaalset ning kvaliteetset elamusturismi sihtkohta. Teiseks kavandati avalik sündmus pilootprojektina, mille õnnestumine looks von ROSEN spa hotellile jätkusuutliku valmisteenus, mis oleks suunatud nii ettevõtetele kui ka eraklientidele privaatsete sündmuste korraldamiseks. Valitud strateegia osutus äärmiselt edukaks. Huvi sündmuse vastu tekkis juba enne ametliku piletimüügi algust ning kõik pääsmed müüdi välja kaks nädalat enne toimumist. Majanduslikult lõppes projekt positiivse tulemiga, mis tõestab, et see oli läbimõeldud nišitoode ja on edaspidi elujõuline.

Sündmuse läbiviimise käigus ja sellele järgnenud analüüsi faasis tuvastas autor mitmeid olulisi õppetunde, mis on väärtuslikuks sisendiks edasiseks professionaalseks arenguks. Kuigi sündmus sujus küllastajate jaoks muretult, ilmnesid kulisside taga väljakutsed meeskonna sünkroniseerimisel ja kommunikatsiooni juhtimisel. Ühe peamise järeldusena koorus välja peaproovi kriitiline roll. Artistide graafikute tõttu jäi ajapuudus ühisest läbimängust teeninduspersonaliga, mis tekitas sündmuse ajal vajaduse operatiivseks sekkumiseks. Samuti selgus vajadus autori rangema enesekehtestamise ja selgemate juhtimisliinide järele olukordades, kus koostööpartnerite kättesaadavus või pühendumus ei ühtinud projektijuhi ootustega.

Lõputöö raames korraldatud sündmus tõestas, et eesmärk sai täidetud. Autor on omandanud praktilise kogemuse erilise, mitmetasandilise sündmuse juhtimisel, õppinud maandama riske ning analüüsima oma rolli juhina kriitiliselt ja konstruktiivselt. Saadud õppetunnid eelarve distsipliini, personali planeerimise ja enesekehtestamise vallas loovad

tugeva vundamendi autori jätkamiseks sündmuskorralduse valdkonnas. Töö tulemusena sündinud formaat on potentsiaalne alus uuele sündmuste sarjale, mis ühendab kunsti ja elamustoitlustuse professionaalseks ja meeldejäävaks tervikuks.

Kasutatud allikad

Dewey, J. (2019). Kunst kui kogemus. TLÜ Kirjastus.

<https://share.google/UanHSJvups4YXygRc>

Eesti mõisaportaali. (s.a.). Mäetaguse mõis. *Eesti mõisaportaal*.

<https://www.mois.ee/viru/maetaguse.shtml>

Halliki, H.-L., Kõnnussaar, T., Nummert, M.-L., Sutrop, M. (2019). *Tagasiside Käsiraamat õpetajale, lapsevanemale ja koolijuhile*. Kirjastus EKSA.

Kashyap, S. (2024, 15. oktoober). What is a Gantt chart? – Definition, benefits, importance & tools. *ProofHub*.

<https://www.proofhub.com/articles/gantt-charts>

Kenton, W. (2025, 19. detsember). SWOT: What Is It, How It Works, and How to Perform an Analysis. *Investopedia*.

<https://www.investopedia.com/terms/s/swot.asp>

Kõllo, E. (2021, 2. november). Ida-Virumaa rahvakultuurist. *Eesti Rahvakultuuri Keskus*.

<https://rahvakultuur.ee/2021/11/02/ida-virumaa-rahvakultuurist/>

Lokko, M. (2013). *Refleksioon algajate õpetajate õpetamislugudes* [Magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace.

<https://dspace.ut.ee/server/api/core/bitstreams/40441738-d209-4f6b-b949-78f78ac2f302/content>

Mäetaguse Mõisa Hotell & Spa. (2021, 2. veebruar). Mäetaguse mõisahotelli edu peitub sihipärasuses töös. *Postimees*.

<https://www.postimees.ee/7170135/maetaguse-moisahotelli-edu-peitub-sihiparases-toos>

Perens, A. (2019). *Praktiline projektijuhtimine*. AS Pakett.

Perens, A. (2001). *Projektijuhtimine*. Kirjastus Külim.

Rannu, A. (2023). *Projektitöö I*. [Loengukonspekt]. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia.

Same, S. (2012). *“Elamuse” Kasutamine ja sisu internetikeskkonnas* [Bakalaureusetöö, Tallinna Ülikool]. ETERA.

etera.ee/zoom/31180/view?page=1&p=separate&search=elamuse%20kasutamine&tool=search&view=0,765,2066,2743

Same, S. (2015, 13. aprill). *Elamusturunduse ja riigi brändimise kontseptualiseerimine turunduse juhtimise vaatenurgast* [Doktoritöö, TalTech]. TalTech Digikogu.

<https://digikogu.taltech.ee/et/Item/a37d6fcd-39d4-4794-ade6-b56caf9e6e98>

Spark Notes. (s.a.). *The Great Gatsby Historical Context: The Great Gatsby and the Jazz Age*. *sparknotes*.

<https://www.sparknotes.com/lit/gatsby/context/historical/gatsby-and-the-jazz-age/>

Truuts, S. (2023). *Ettevõtlusõpe harjutuste kogumik*. Kirjastus Atlex.

Vahtla, A. (2026, 7. aprill). Уровень зарегистрированной безработицы в Эстонии снизился до 6,3%. *RUS ERR*.

<https://rus.err.ee/1609988413/uroven-zaregistrovannoj-bezraboticy-v-jestonii-snizils-ja-do-6-3>

Vikipeedia. (s.a.). Rosen (punane). *Vikipeedia Vaba entsüklopeedia*.

[https://et.wikipedia.org/wiki/Rosen_\(punane\)](https://et.wikipedia.org/wiki/Rosen_(punane)) (vaadatud 14.12.2025)

von ROSEN spa. (s.a.). *Mõisast - Tutvu ajalooga*. *von ROSEN spa*.

<https://www.vonrosen.ee/moisast/>

We Crush Events. (2024, 23. jaanuar). What are Gatsby Parties. *We Crush Events*.

<https://wecrushevents.com/what-are-gatsby-parties/>

Üksvärav, R. (1992). *Organisatsioon ja juhtimine*. Kirjastaja Valgus.

<https://www.digar.ee/viewer/et/nlib-digar:448033/389501/page/1>

Üksvärav, R. (2010). *Organisatsioon kui üksikisik*. TEA Kirjastus.

Леви, М. (2013). *Гениальность на заказ. Легкий способ поиска нестандартных решений идей*. (Tõlkijad Издательства МИФ). Toimetaja издательство “Эксмо”. (Originaal ilmunud 2010).

<https://s.siteapi.org/e565ba2cf5a492c.ru/docs/426bdcac71cd9dac49540e7a7afb1773a5f110a5.pdf>

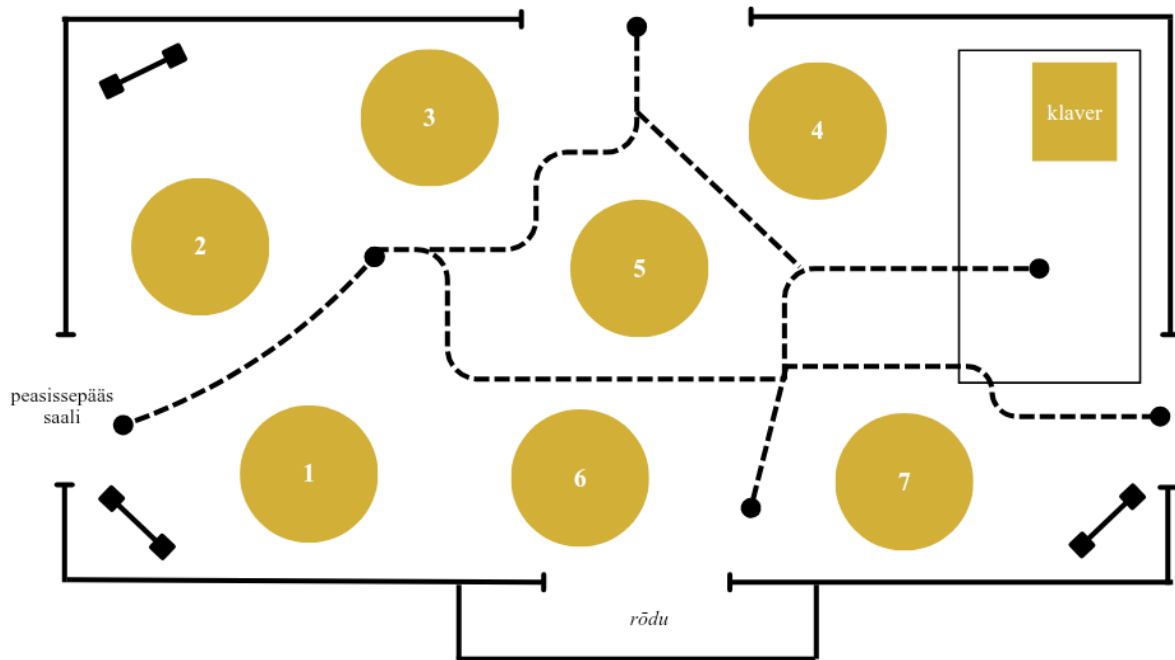
Lisa 1. Sündmuse eelarve (autori tabel)

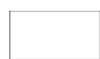
Kulud	<i>Summa</i>
Esinejate ja valgustehniku tasu	1500
Sündmuse toitlustus	500
Esinejate toitlustus	150
Esinejate majutus	90
Reklaam ja turundus	300
Fotograafi tasu (J. Joost)	150
Personali tasu (14 in)	140
Lilled laudadele	25
Muud kulud	275
KOKKU KULUD	3130
Tulud	<i>Summa</i>
Tavapiletid sündmusele (26tk x 69 eur)	1794
Paketide müük (12tk ehk 24 istekohta x 249 eur)	2988
Tasuta piletid (6tk)	0
KOKKU TULUD	4782
SÜNDMUSE KASUM	1652

Lisa 2. Organisatsiooni üldeelarve (autori tabel)

Kulud	<i>Summa</i>
1 päeva maja kulu (elektar, vesi, palgad, koristusvahendid, hommikusöögi kulu)	1600
Ruumi rent (päeva hind)	16,43
Sündmuse "Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu muusikas" päeva kulu	3130
KOKKU KULUD	4746,43
Tulud	<i>Summa</i>
Sündmuse piletitulu	4782
Lisamüügid sündmuse päeval (joogid ja söök baarist, eraldi spa piletid; majutus; spa teenused)	1718
KOKKU TULUD	6500
ORGANISATSIOONI KASUM	1753,57

Lisa 3. Sündmuse saali plaani joonis (autori joonis)

 lava koht ühiseks etendamiseks

 laudad kaheksa istumiskohaga

 valgustus

 lauljate liikumised etenduse ajal

 uksed

Lisa 4. Külastajate tagasiside uuringu individuaalsed hinnangud (autori tabelid)

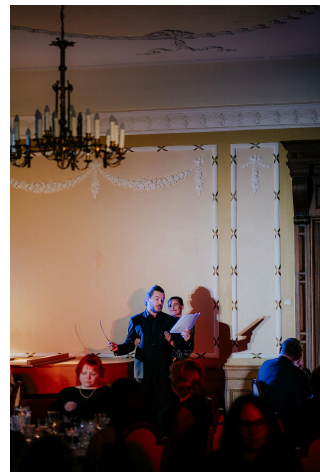
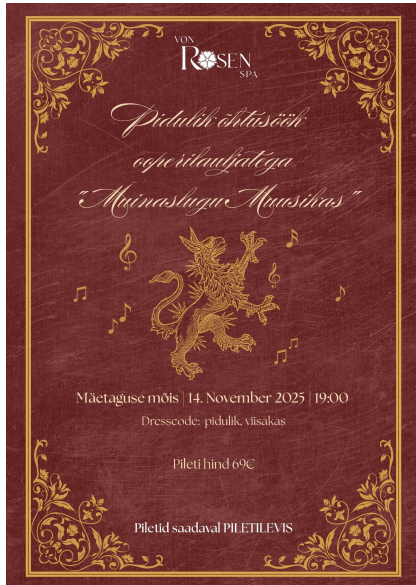
Sugu (N)	Muusikaline elamus	Toitlustuse kvaliteet	Asukoha sobivus	Hinna ja kvaliteedi suhe
Naine 1	5	5	5	5
Naine 2	5	4	5	5
Naine 3	5	5	5	4
Naine 4	5	4	5	5
Naine 5	5	5	5	5
Naine 6	5	4	5	4
Naine 7	5	4	5	5
Naine 8	5	5	5	5
Naine 9	5	3	5	4
Naine 10	5	5	5	5
Naine 11	5	5	5	5
Naine 12	5	4	5	4
Naine 13	5	5	5	5
Naine 14	5	4	5	5
Naine 15	5	5	5	5
Naine 16	4	5	5	4
Naine 17	4	4	5	5
Naine 18	5	5	5	5
Naine 19	5	5	5	4
KOKKU	4,9	4,6	5	4,8

Sugu (M)	Muusikaline elamus	Toitlustuse kvaliteet	Asukoha sobivus	Hinna ja kvaliteedi suhe
Mees 1	5	5	5	5
Mees 2	5	4	5	4
Mees 3	5	5	5	5
Mees 4	5	4	5	4
Mees 5	5	5	5	5
Mees 6	5	4	5	4
Mees 7	5	5	4	5
Mees 8	4	4	5	4
Mees 9	4	5	5	5
Mees 10	5	4	5	4
Mees 11	5	5	5	5
Mees 12	4	4	5	4
Mees 13	5	4	5	5
KOKKU	4,8	4,5	4,9	4,6

Lisa 5. Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas visuaalid ja fotod

Visuaalide autorid: Ellen Reelo ja Jelizaveta Sala

Fotode autor: Jürgen Joost

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Jelizaveta Sala,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose "*Pidulik õhtusöök ooperilauljatega - Muinaslugu Muusikas*", mille juhendaja on Kristina Kuznetsova-Bogdanovitš, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada Tartu Ülikooli digitaalarhiivi kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;
2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Jelizaveta Sala

18.05.2026